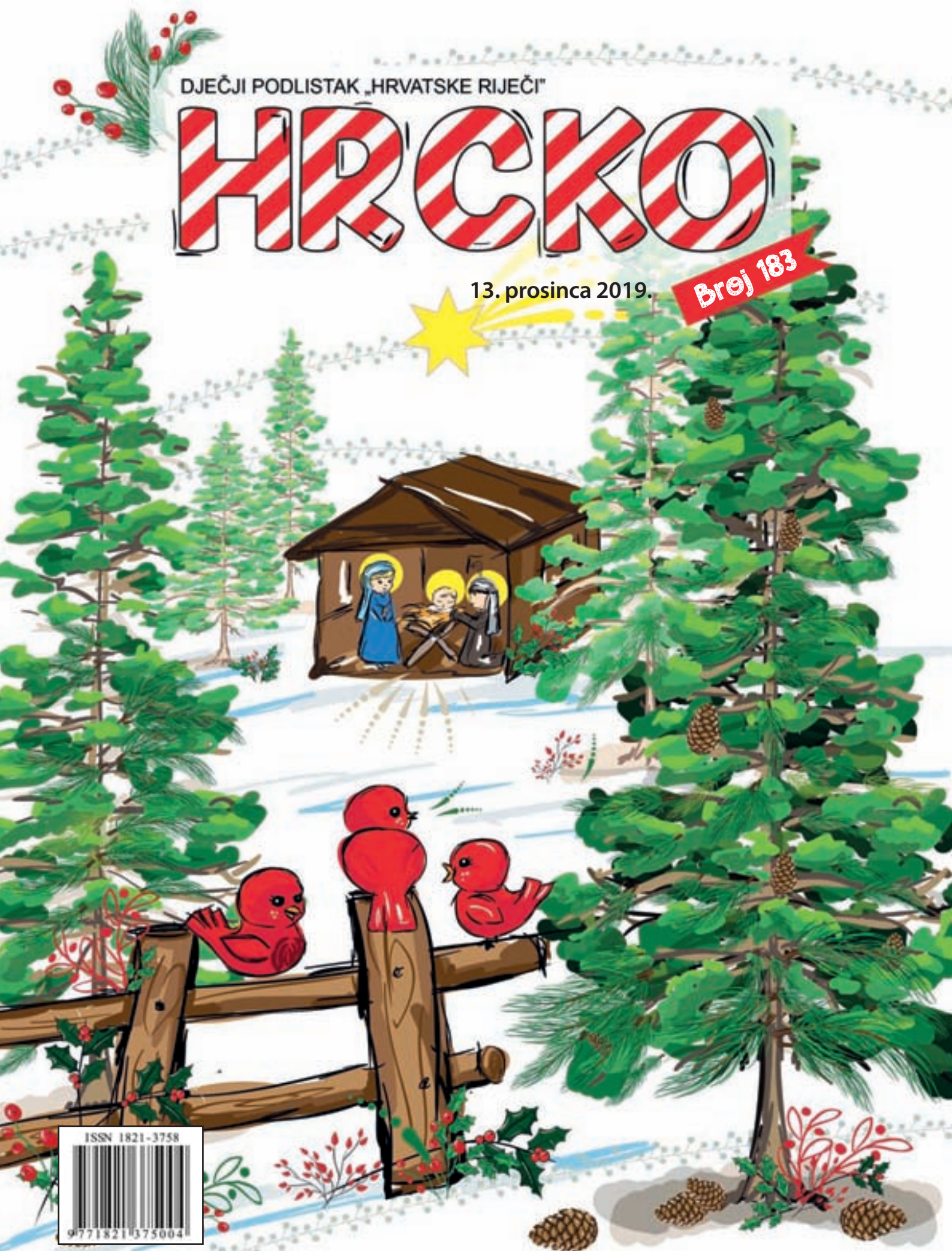

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

13. prosinca 2019.

Broj 183

ISSN 1821-3758

9771821375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Posljednji broj našega podlistka u ovoj godini je pred vama. Puno toga lijepoga je bilo u godini koja nas polako napušta. Ono što nas veseli jest da odmah kada ispratimo ovu, stiže nova. Neka nova godina, koja je na vratima, bude ispunjena radošću i veseljem. Neka u njoj bude više zajedništva, prijateljstva i ljubavi. I nemojte čekati da prve korake u ispunjenju ovih želja učini netko drugi nego to budite baš vi. Svatko od nas može prijatelja darovati osmijehom, lijepom riječju, pohvalom i zahvalom. Ako to budemo činili, već sutra će nam svima biti ljepše.

Prije Nove godine željno isčekujemo najdraži blagdan – Božić, za koji se, vjerujem, već ozbiljno pripremate. Isto tako pred nama su i Materice i Oci.

Ne smijem niti zaboraviti »najvažniji« praznik za naše školarce – Badnjim danom započinje i dugo očekivani zimski odmor i eto sreće... Još ako su ocjene dobre, onda zaista možete uživati u Božiću. Neka tako i bude!

Svima vama i vašim obiteljima, cijela redakcija *Hrcka* od srca želi sretan Božić, te uspješnu i radosnu novu godinu!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

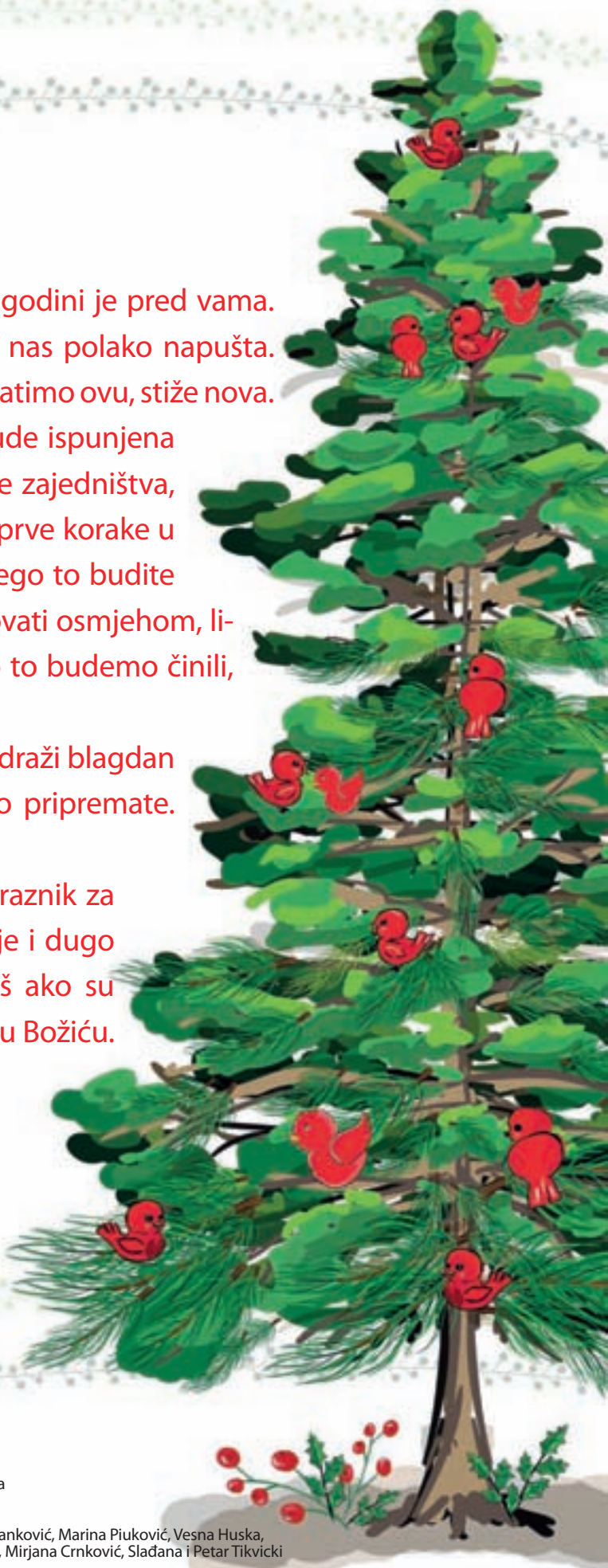
Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

SVIM NA ZEMLJI MIR, VESELJE

Božić je za mene dan kad smo svi na okupu. Božić proslavljam tako što kitimo bor, pečemo kolače, slušamo pjesme i idemo u crkvu. Božić je dan kada se rodio Isus, pa je to Njegov dan. Na Božić smo svi veseli i nasmijani. To je vrijeme darivanja, a ne samo dobijanja. Na Badnju večer u ponoć pred Božić dolazi nam Djed Božićnjak i ostavi darove ispod bora.

Marko Brdar, 4. a,
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Božić je vrijeme kada je cijela obitelj na okupu, svi su radosni i dobre su volje. Za Božić, točnije 25. prosinca, nam dolazi mali Isus, koji svoj dobroj djeci na svijetu dijeli darove. Sva djeca, naravno, najviše vole ukrašavati božićno drveće.

Ja također! 24. prosinca se posti, to je Badnji dan, tek navečer, kada padne mrak se jede. Jede se riba i posni grah. Božić je jako lijep i dobar i zbog toga što imamo odmor od škole. Tužno je kad za Božić nije cijela obitelj na okupu, jer je Božić vrijeme obiteljske ljubavi.

Julija Mrkaljević, 4. b,
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Teodora Jakšić 4. a – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Božić za mene znači dan s puno ljubavi, jer je cijela obitelj na okupu i svi smo zajedno.

Kada ustanem, prvo dobijem darove od mame i tate. Spremimo se za crkvu i kada prođe misa, idemo kod bake i dide. Taj dan mi je najljepši u godini.

Vedran Daražić, 4. a,
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Božić je vrijeme kada je sva obitelj na okupu i kada ljudi širom svijeta imaju različite običaje.

Zamišljam ga kao veliku pahulju s puno ljubavi.

Kod nas doma se štuje kao veliki blagdan. Mi djeca kiti-
mo bor, slušamo božićne pjesme i volimo darivati i pri-
mati darove. Brat i ja često, ako ima snijega, idemo vani
grudati se i praviti snjegovića. Starija sestra baš i nije
oduševljena zimom, ali voli kada skupa čistimo snijeg
i od toga napravimo zabavu. Večer uoči Božića idemo
kod bake na večeru i sva unučad unose svijeće česti-
tajući Badnju večer. Kuća miriše na pečenje i žito u čaši
gdje je u sredini svijeća. Prije početka večere se skupa
pomolimo kako bismo zahvalili Bogu na hrani koja je na
stolu. Poslije večere svi idemo na polnoćku. Ujutro kada
se probudim, ispod bora se iznenadim darovima. Tada
probudim sve ukućane i čestitam im Božić. Toga dana se
svi veselimo i idemo na svetu misu. Mi, djeca pjevamo u
crkvi i dobijamo paketiće pune slatkiša. U podne je tra-
dicijski ručak kod majke i dide gdje također unosimo svi-
jeću. Tada dida baca žito i optpozdravlja nas. Prije ručka
se pomolimo, a dida gasi svijeću tako što je polije bijelim
vinom. Za ručak dida uzima nož i reže kolač koji je maj-
ka napravila. Majka peče dva kolača. Jedan je samo za
ukras i krase ga figurice od tijesta. Taj kolač se zove *bo-
žićnjak*. Drugi kolač dida reže, ali ga prije toga blagoslovi.
Ovaj ručak mi je najsvečaniji u godini.

Radujem se svakom Božiću, očekujem ga s nestrplje-
njem, jer su svi tada radosni i dobri jedni prema dru-
gima.

Antonija Kujundžuć, 4. 4,
OŠ Matko Vuković, Subotica

Božić dijeli sreću

Snijeg bijeli sreću dijeli.
djeca otvaraju darove i keksiće,
dok božićno jutro sviće.
Kad izađu vani odjednom mir,
brijeg je pokrio snježni vir.
Dok djeca u crkvu radosno idu,
mali Isus u topli dom stiže,
i ispod bora, lijepe darove niže.

Magdalena Suknović, 4. c,
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Božićni dan

Sunce bježi,
snijeg vije,
tolika je radost
da se mama smije.
Okićen bor, dolje slama,
u kuhinji netko,
kolač pravi,
a to je mama.
Sada je noć,
dan nije dug,
a najviše volim
kad je tu moj drug.
Jedva čekam
božićni dan,
a u noći ću sanjati
lijepi san.

Anđela Balog, IV. a,
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Jakov Vukov, 2. 4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Dolazi zima i donosi nam puno radosti. Naravno to je prvi snijeg, sanjkanje, odlazak na zornice, topli čaj...

U ove hladne dane dolazi moj omiljeni blagdan – Božić! Veselim se kad kitimo bor. U toplom se domu cijela obitelj okupi na Badnju večer. Pjevamo božićne pjesme. Trudim se biti budan da mogu ići na misu polnoću. U prekrasnoj crkvi klanjamo se malenom Isusu u jaslama. Te večeri dobijem dar od Isusa, ali samo ako sam bio dobar.

Svaki je Božić lijep i veseo, pa ga zato i ove godine rado čekam.

Luka Ivković, 3. e,
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Petra Vujković Lamić, 2. 4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Ana Perčić, 2. 4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Božić je blagdan koji se slavi 25. prosinca i to povodom rođenja maloga Isusa. Za Božić spremamo ukusne kolače i torte. Doma kitimo bor ukasima, žaruljama, a ispod njega stavljamo posijano žito. Ispod bora se obvezno nađu jaslce s malim Isusom. Omiljeni ukras na boru mi je zvijezda koju stavimo na vrh, jer ona simbolizira Božić. Kada bude Božić, ispod bora se nazale i darovi koje otvaramo, ali prije svega čestitamo obitelji Božić. Moja obitelj uživa u ovome blagdanu. Meni je svaki Božić najbolji. Nijedan dar mi nije ni veliki ni mali. Posebno me veseli što će moj brat ove godine prvi puta slaviti Božić. Meni je Božić najbolji blagdan, a možda i drugoj djeci.

Una Popović III. a,
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Čestitamo Oce!

U prosincu se radujemo našim majkama, ali i očevima, koji su nam veliki oslonac. Stoga čestitamo Materice i Oce!

Da sam ja tata

Eh, da sam ja tata
(al' da nisam star!) –
moj bi dječak sa mnom
živio k'o car!

Da bi mome sinu
bilo uvijek fino,
svaku bih ga večer
vodio u kino.

Pa bih mu još dao
(jer to djeca vole!)
malo više igre,
malo manje škole.

I još za pametnog
dječaka tatina:
što više sokova,
što manje batina.

Što se tiče lopte.
što se tiče šetnje –
tu kod mene nikad
ne bi bilo smetnje.

Ja bih uvijek bio
samo dobre volje...
Sve bi bilo ljepše,
vedrije i bolje.

Ivica Vanja Rorić

KNJIGA baš za mene

Krunoslav Mikulan:

Zmaj ispod Staroga grada

Jeste li čuli o legendi prema kojoj ispod čakovečkoga dvorca obitelji **Zrinski** spava zmaj koji je toliko velik da mu se ispod dvorca nalazi glava, a rep mu se nalazi ispod franjevačkoga samostana u centru grada? Znete li neke lokalne pučke legende, poput one o vatrenome čovjeku, vješticama, vampirima i vukodlacima, ili pak starohrvatske legende o bogu Velesu?

Četvero djece, na prvi pogled slučajno spojenih, **Morana, Nika, Sebastijan i Vatroslav** otkrivaju tajni prolaz koji vodi u podzemlje dvorca te pronalaze golemi kostur dug nekoliko stotina metara i jedno jaje u kojem se, nadaju se, nalazi mali zmaj. Postupno otkrivaju da su mnoge legende utemeljene, ali ne baš onako kako to piše u knjigama ili na internetu. Otkrivaju i da i oni sami posjeduju neke natprirodne sposobnosti koje im pomažu u borbi protiv tajanstvenih osoba koje ih pokušavaju zarobiti. Kako bi riješili zagonetku tajnoga prolaza i spasili sebe i svoje bližnje, glavni junaci koriste sva raspoloživa suvremena tehnološka sredstva (dronove, mobitele, interaktivne aplikacije, hakiranje...), ali o tome više sami pročitajte u romanu *Zmaj ispod Starog mosta*.

Rič o prangiji

Ja sam prangija. Cile godine stojim digod u čoši u šupi
med starim alatom. Zdravo sam opasna ako me ne znaš
hasnirat! Od gvožđa sam i kad me napune barutom, vrvom
šibice i udare o tvrdo, jako puknem, čuje cilo selo!
Ja sam prangija. Samo me se još stari dide sićaje i esape
kako da me pokažu švigarcima i još jedared puknu sa
mnom, da cili svit čuje kako puca prangija i čestita Božić!

prangija – mužar; naprava kojom se gromoglasno najav-
ljuje slavlje, radost (doček uglednika, crkveni god, Božić)

čoša – kut;

šupa – manja zgrada za spremanje stočne hrane; spremi-
šte ratarskih oruđa i pomagala

hasnirat – koristiti

švigarac – momčić;

esapit – računati; misliti; domišljati se

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Blagdan i praznik

Uhrvatskome standardnom jeziku imenice blagdan i praznik nemaju isto značenje. Imenicom blagdan označuje se dan posvećen vjerskomu događaju, a imenicom praznik označuje se dan kojim se obilježava događaj važan za društvenu zajednicu ili međunarodni dan posvećen čemu. Blagdani su npr. Uskrs, Velika Gospa, Bajram, Hanuka, a praznici su npr. Međunarodni dan obitelji, Dan žena, Dan planeta Zemlje ili Praznik rada. Dane odmora također nazivamo praznicima, npr. zimski praznici, ljetni praznici, školski praznici, a dane u kojima se slave vjerski događaji nazivamo blagdanima, npr. uskrsni blagdani, božićni blagdani.

Zaokruži točno ili netočno.

1. Ne mogu dočekati zimske blagdane.	T	N
2. Božić je moj najdraži blagdan.	T	N
3. Na blagdan Dan žena uvijek mami napravim čestitku.	T	N
4. Moj susjed slavi blagdan Hanuku.	T	N
5. Putujem kod tete tijekom ljetnog praznika.	T	N

Rješenje: 1. N; 2. T; 3. N; 4. T; 5. T

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Matea Zarecki**.

Učenica sam trećeg razreda OŠ Sremski front u Sotu.

Obitelj: tata **Miroslav** (41), mama **Magdalena** (37), sestra **Mirela** (5)

II – III:

slano / **slatko**
voće / **čokolada**
računalo / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljet**
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
jabuka / kivi
crvena / **ljubičasta**
film / **knjiga**

tamburaši / zabavnjaci
tjelesni / **matematika**
pjevanje / plesanje
pizza / **paprikaš**
kemijska / olovka
čokolada / vanila
gazirano / negazirano
pas / mačka
selo / grad
odbojka / vaterpolo
kazalište / film
jesti / kuhati

PREPORUČAM:

KNJIGA:

Liz Pichon:

Tom Gates – Genijalne ideje

PJEVAČ:

Miroslav Škoro

PJESMA:

Juliška

FILM:

Petar Pan, Suvremena Pepeljuga

KOMPJUTORSKA IGRICA:

Vatra, voda, led

PRVI SNIJEG

Snijeg je pao,
Sve je zatrpao.
Pahuljice nježne,
Malene i snježne,
Svuda su sada
I još uvijek pada.

Zato: rukavice na ručice
Na glavice kapice.
K'o žirovi mali
Na snijeg smo pali,
Snjegovića pravili
Lijepo se igrali.

prosinac 2019

Volim: životinje

Ne volim: lovce

B. I.

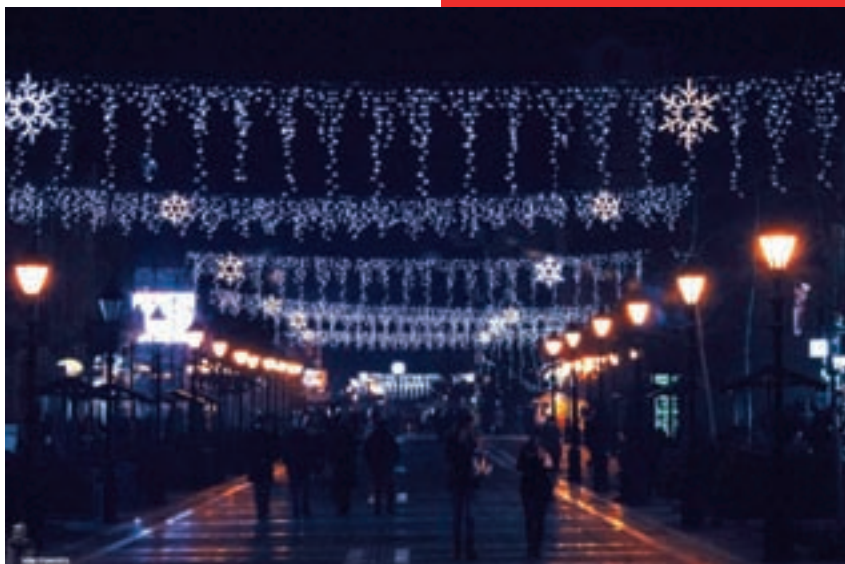
Draga Iva!

Ovaj prosinac me gotovo uspavao – kratki dani su i začas je mrak, a ja baš ne volim mrak, osobito kad je hladno. Sve manje želim duge šetnje vani – brrrrr je! Ti si bila u Bajmaku, a ja zamisli – u Somboru! Samo na kratko, naravno. Mami je došla frendica Mira iz inozemstva i pozvala mamu da se nađu malo i popričaju uz kavu u gradu svojih studentskih dana. Mama je pristala da me povede kad sam obećala da ću sve zadaće završiti do polaska. Rečeno – učinjeno!

Padala je već večer. Dok smo se vozile, mama mi je pričala kako su se ona i Mira voljele, najbolje frendice bile, uvijek skupa. Mira je već dvadeset godina u Irskoj i dođe jednom godišnje doma pa obavezno zove mamu da se izgrle i ispričaju. Podsjetilo me je to na tebe i mene – kako nam je lijepo kad se vidimo. Kad smo se našle, zamolila sam mamu da malo prošetam u blizini dok one pričaju. Mira je zapalila cigaretu uz kavu, pa je mami bilo drago da izađem – naravno, samo u bizi ni i na kratko...

Pošla sam van ka centru, kako su me uputile teta Mira i mama. Kako svijetli ovaj gradić! Zadivila me zgrada Skupštine općine, a još više cvjetići »dan i noć« kraj betonske staze. Znam da su ti omiljeni, pa sam ti ih uslikala. Pošla sam parkićem dalje i naišla na neko jezerce kraj neke kolibe. Moćno! Taman htjedoh malo istraživati, kad vidjeh nekog čovjeka kako me gleda iz daljine, na brzinu fotkaj i požurim natrag. Nisam se još ni stigla smrznuti, kad mi se pridružiš teta Mira i mama i povedoše me prema šetalištu – svečano urešenom i osvijetljenom. E, to je prizor! Fotografije malo pokazuju, ali uživo je još ljepše: ulične svjetiljke, lanci lampica, a i ljudi lijepi, dotjerani, nasmijani. Moramo jednom skupa prošetati Somborom, ali danju i ljeti – mislim da će biti još ljepše, a možda i upoznamo neke nove prijatelje ti i ja! Kupila sam i tebi i sebi magnetić za hladnjak, nadam se da će ti se svidjeti!

Grli te tvoja (naj)frendica Ana!

MARA IVKOVIĆ IVANDEKIĆ

Kraljica s krunom od slame
(Đurđin, 1919. – 2006.)

Upoznajmo se!

Ime mi je **Marija**, ali su me svi zvali Mara. Moj otac **Franjo** i moja majka **Marta** imali su devetero djece. Ja sam rođena prije sto godina, kao najmlađa.

Malo škole, puno posla

Sada svi mislite da sam išla u velike škole, a završila sam samo četiri razreda pučke škole. Da, tako je to nekada bilo. Poslije Drugoga velikoga rata, 1948. godine umro je moj otac i tada sam počela voditi naše obiteljsko domaćinstvo.

Bio je to težak posao na salašu. Ali, trebalo je hraniti puno usta, kako su naši stari govorili. Tako smo se svi prehranili teškim radom. Na obiteljskom salašu ostala sam do kraja svog života.

Žito i slama za nakit

Sigurno ste svi vidjeli prostrane njive, a one su najljepše kada je na njima zlatno žito. Eh, pamtim dane kada se žito kosilo, bila sam *risaruša*. No, nisam samo teško radila. Bilo je i puno zadovoljstva. Najveću radost činila mi je žitna slama! Da, da – slama od koje sam na njivi rado pletla prstenje, perlice, dijademe. I tako je slama postala za mene i moje sestre pravi zlatni nakit.

Kraljevske krune od slame

Čim sam vidjela kako slama lijepo izgleda kada ju upletem, zanimalo me kako to izgleda kada se i drugi predmeti rade. Nešto starija od mene je **Kata Rogić** koja mi je pokazala kako se pletu vijenci i »krune«. Kakva je to meni bila ljepota! Onda smo nas dvije skupa radile krune od slame za

dužijancu. Za rad sa slamom treba velika strpljivost, puno vremena, umješnost, ali lijepo je stvarati od slame.

Likovne kolonije, izložbe

U Tavankutu su se održavale kolonije, tamo su dolazili slikari, a pozvali su i nas – slamarke. **Ana Milodanović** je napravila prvu sliku od slame. Onda smo mi slamarke radile i krune i slike i sve to izlagale na izložbama. Sudjelovala sam na 21 koloniji, a radovi su bili prikazani na više od 200 izložaba u mnogim državama. Sada se neki predmeti nalaze u Biskupijskom muzeju, a neki u Đurđinu i Tavankutu.

Put križa u slami

Najpoznatije djelo je *Križni put* u 14 postaja! Mara ga je počela raditi s Katom Rogić 1990., a završila ga je sama. Slike *Putu križa* postavljene su 1997. godine u crkvi sv. Josipa Radnika u Đurđinu.

Nagrade i film

Teta Mara je dobila *Listopadsku nagradu* Skupštine općine Subotica (1987.), *Priznanje Rad-mir-sloboda* (1988.), *Antušovu nagradu* Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost *Ivan Antunović* (1996.) i priznanje *Pro urbe* Skupštine općine Subotica (2004.). O slamarkama su snimljeni i filmovi (**Ivo Škrabalo**, **Rajko Ljubić**, **Branko Ištvanić**) koji su sačuvali uspomenu na velike umjetnice kakva je bila i teta Mara.

Katarina Čeliković

U iščekivanju Božića

Stigao nam je još jedan prosinac, a s njime nam dolazi i željno iščekivani Božić! Dok mu se radujete i pripremate se što ljepše i svečanije ga proslaviti, predlažem vam da ispunite križaljku, te otkrijete što u prijevodu znači naziv gradića Isusova rođenja – Betlehem. U rješavanju će vam pomoći slika koju trebate lijepo i veselo obojiti!

1. Strana svijeta od koje su došli mudraci...

2. Ljudi s darovima na slici su...

2.

3. 25. prosinca ćemo slaviti...

4. Josip u ruci drži...

4.

5. Iznad Isusove glave je...

5.

6. Na nebu se vidi...

7. Isus na glavi nema krunu, ali je ipak on naš mladi...

7.

8. Isusova majka je...

8.

9. U jaslicama leži...

9.

10. Isus se rodio u vrijeme kralja...

10.

11. Kraj Isusa je i malo...

11.

Siječanj

Nova godina

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Veljača

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

XVII. Hrckov maskenbal

Svibanj

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Lipanj

Kraj škole

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Ljeto

DJEČJI PODLISTAK HRVATSKE RIJE

HRC

202

HRVATSKA

RIJ

Rujan

škola

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Jesen

Listopad

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Ožujak

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Proljeće

Travanj

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Uskrs

SKKE RUEČ

CKO

20.

KA
JEČ

Srpanj

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Kolovoz

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Studeni

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Prosinac

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Zima

Božić

Nova 2021. godina

HRCKOVE MOZGALICE

1. Blagdani u prosincu i siječnju. Poveži datum s blagdanom.

13. prosinca
27. prosinca
24. prosinca
31. prosinca
6. siječnja
25. prosinca

sv. Ivan
Sveta tri kralja
Silvestrovo
Božić
sv. Lucija
Badnji dan

2. Napiši točno nazive blagdana.
Pazi na veliko i malo slovo

NOVA GODINA – _____
BOŽIĆ – _____
SVETA OBITELJ – _____
SVETA TRI KRALJA – _____
SVETI IVAN – _____

3. Izračunaj koliko novaca je baka potrošila na tržnici prije Božića?

Namirnica	CIJENA	KOLIČINA	UKUPNO
Riba	560 din/kg	2,5 kg	
Maslo	100 din/kom	4 kom	
Grah	250 din/kg	2,5 kg	
Peršin	100 din/kg	0,5 kg	
Mrkva	50 din/kg	0,5 kg	
		UKUPNO:	

4. Hrcko treba posijati žito u 9 posuda. Pripremio je 450 g žita. Koliko će žita staviti u svaku posudu kako bi svugdje imao jednaku količinu?

Rješenja: 1. 13. prosinca – sv. Lucija, 27. prosinca – sv. Ivan, 24. prosinca – Badnji dan, 25. prosinca – Božić, 31. prosinca – Silvestrovo, 6. siječnja – Sveta tri kralja; 2. Nova godina, Božić, Sveta obitelj, Sveta tri kralja, sveti Ivan 3. 2500 din; 4. 50 g;

Nova sezona kviza *Čitanjem do zvijezda*

Između stvarnosti i fantazije

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor:

Franjo Štefanović bio je učitelj, skladatelj, zborovođa, autor opere za djecu.

Nagrađeni detektivi:

Roko Piuković – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
Sara Dulić – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Roko Vojnić – OŠ Matko Vuković, Subotica
Sara Ružić – OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna
Ana Perčić – OŠ Matko Vuković, Subotica
Klara Sarbo – OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna
Martina Tikvicki – OŠ Matko Vuković, Subotica
Marko Vuković – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Jakov Vukov – OŠ Matko Vuković, Subotica
Martina Bereš – OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna

Nagradno pitanje:

Što u prijevodu znači ime grada u kom je rođen Isus – Betlehem?

Između stvarnosti i fantazije tema je nove, 11. sezone kviza znanja i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda* za osnovne škole. Ovaj Nacionalni projekt za poticanje čitanja i promicanje kulture čitanja u Hrvatskoj organizira Hrvatska mreža školskih knjižničara, a u Subotici ga već peti put provodi Gradska knjižnica Subotica, od ove godine u suradnji s NIU Hrvatska riječ.

Za sudjelovanje u kvizu učenici trebaju pročitati sljedeće naslove:

1. **J. K. Rowling:** *Harry Potter i kamen mudraca*
2. **Jessica Townsend:** *Nikadgrad: Kušnje Morrigan Crow*
3. **Krunoslav Mikulan:** *Zmaj ispod Staroga grada*

Prijavljenim učenicima u osnovnim školama u Subotici, Maloj Bosni, Tavankutu i Đurđinu već su podijeljene knjige za čitanje, a prva, školska razina natjecanja očekuje se u drugoj polovici siječnja naredne godine, po povratku sa zimskog raspusta. Natjecanje se provodi u dvije kategorije: ispit znanja iz zadanih knjiga koje povezuje jedna tema (ove godine *Između stvarnosti i fantazije*) i izrade plakata na zadanu temu, a prezentira se usmeno.

Po obavljenoj prvoj, školskoj razini bit će formirane tročlane ekipe u svim osnovnim školama gdje se nastava odvija na hrvatskom jeziku u Subotici, Maloj Bosni, Tavankutu i Đurđinu. Sve ekipe sudjelovat će na drugoj, međuškolskoj (županijskoj) razini koja će biti održana u ožujku u Gradskoj knjižnici Subotica. Pobjednička ekipa i autor najboljeg plakata putovat će u Čakovec gdje će biti održana posljednja, treća, nacionalna razina natjecanja u kvizu znanja i kreativnosti.

Bit će ovo još jedno fantastično putovanje *Između stvarnosti i fantazije*. Pridružite nam se.

B. I.

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

BADNJI DAN

NA BADNJI DAN U VLADA UZBUĐENJE.
TATA UNOSI , A GA UKRAŠAVAJU .
NA VRH STAVLJAJU . VRIJEDNO KUHA OD RANOG
JUTRA, PEČE ZA KOJI JE SKUPA S   NAPRA-
VILA . KUHA , I . CIJELA
DIVNO MIRIŠE.

- HAJDEMO UZETI MALO , TAKO SAM GLADAN! - REČE DINKO.

- A NE, DANAS MORAMO IZDRŽATI DO VEČERE! TA POST JE!

- SVE TAKO DIVNO MIRIŠE, A MI NE MOŽEMO JESTI!

- SKRATIMO VRIJEME TAKO ŠTO ĆEMO POSTAVITI STOL,

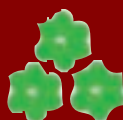
PRIPREMITI , , I . - REČE LUCIJA.

- LUK! FUJ, JA TI TO NEĆU JESTI. ČEKAM GRAH,

KOJI JE NAJUKUSNIJI NA BADNJI DAN! - DINKO ĆE.

- DRAGI BRATE! NIJE SVE U ŽIVOTU UKUSNO I FINO,
TREBA OSJETITI I MALO GORČINE. A SAD NA POSAD!

OBITEĻ JE NAKON VEČERE SKUPA IŠLA NA MISU U
 I TAKO DOČEKALA U SVOJIM .

PRIPREME ZA BOŽIĆ I BLAGDANE DONOSE BROJNE RADOSTI. NADAM SE DA STE SE I VI VRTIĆANCI UKLJUČILI U OVE PRIPREME I POMAGALI SVOJIM RODITELJIMA. SADA SE PREPUSTITE UŽIVANJU U RASPUSTU I SLAVLJIMA.

TIJEKOM OVOGA BOŽIĆA PREPORUČAMO DVA ODLIČNA CRTIĆA.

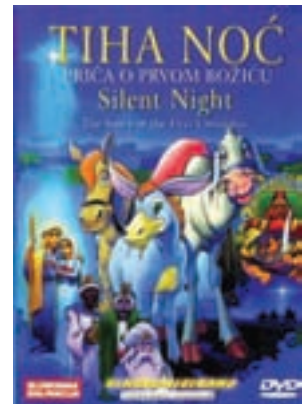
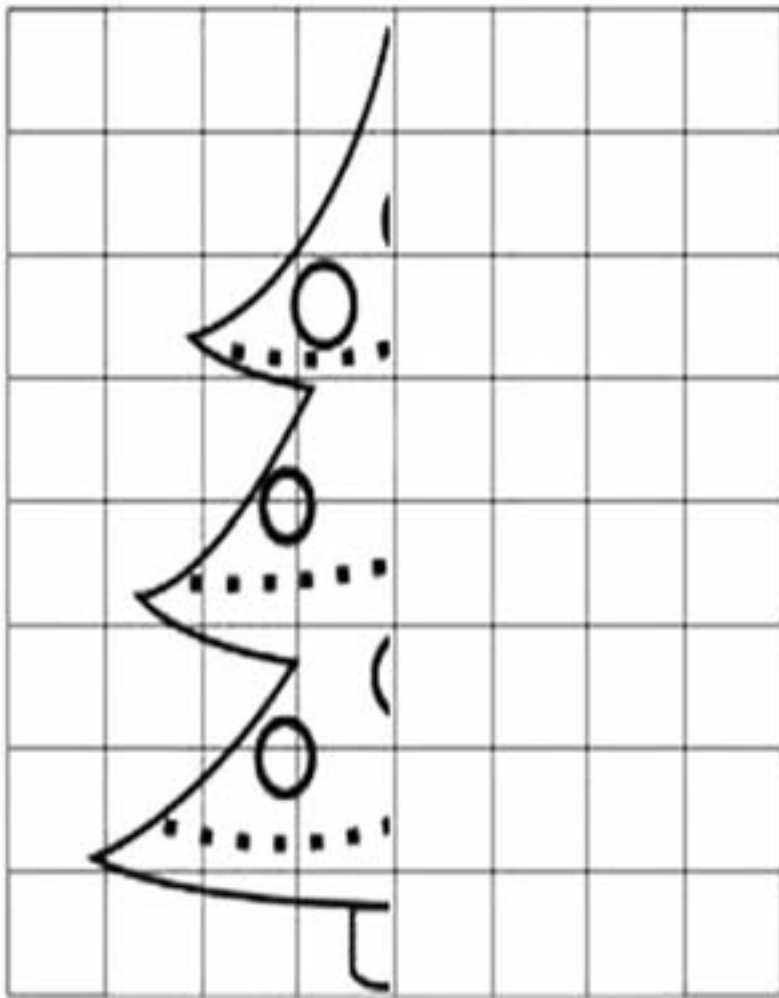
U JEDNOME OD NJIH, KOJI SE ZOVE »THE STAR«, ZVIJEZDA PRIČA O PRVOME BOŽIĆU.

https://www.youtube.com/watch?v=ezwG_kNvpOw

DRUGI CRTIĆ SE ZOVE »TIHA NOĆ«, A GLAVNI LIK JE MAGARAC PO IMENU ABIB.

<https://www.youtube.com/watch?v=rNyzNYkxYrA>

SLOBODNO POZOVITE I ODRASLE, CRTIĆI SU SJAJNI.

BETLEHEMSKI PASTIRI

UZ KOLIJEVKU MALENU
MOLI ZBOR PASTIRA.
SLATKA RAJSKA MUZIKA
NAD KOLIJEVKOM SVIRA.
PASTIRI SU DONIJELI
SVOJE MALE DARE:
SVOJA MALA SRDAŠCA
I POVOJE STARE.

TO JE MILO ISUSU,
ON LJUBI SIROTE,
JER SU SRCA NJIHOVA
SATAKANA OD DOBROTE.

Cijela škola bruji o božićnom tulumu. Najviše se »pale« sedmaši i osmaši. Uređuju hodnike i na odmorima pričaju kakvo će osvijetljenje i urese postaviti u kabinetu za glazbeni, najvećoj učionici u školi. Tko će donijeti svoju playlistu DJ, i na koncu, TKO ĆE BITI DJ? Prvi puta škola ima božićni tulum za više razrede. Razlog je nova ravnateljica koja želi poticati druženje van nastave. Stariji nastavnici naravno smaraju i već unaprijed negoduju zbog buke i nereda, a neki šapću – neće biti dobro, što ako bude tuče? Dečki su oduševljeni. Skoro svi su nudili donijeti od kuće novogodišnje lampice, samo da ih bude što više i tako uvjere nastavnike da ugase svjetlo. Cure pričaju što će odjenuti i kako će se u wc-u našminkati, osobito one »luzerke« kojima mama i tata ne dozvoljavaju makeup. Marko je čak donio mini disko kuglu koju je posudio od brata od ujaka koji ima već 16 i iskusni je partijaner. Sare nema u školi već tjedan dana. Neki virus čini se.

Iako nikome ne bi priznao (čak i da ga tko pita, a nitko ga ne pita, srećom), Jure se nada da će na partyju vidjeti Saru. Nisu ni riječ progovorili od onog susreta na stubama. Ne bi joj smio reći »Bog« ni u ludilu, a to nije zato što je se plaši. Kad bi ju samo smio pozvati za frenda na fejsu ili ju zapratiti na Instiću! Nije ona jedna od popularnih cura u koju je zaljubljen polu dečaka, ali nekako – baš je zanimljiva. Sve gleda kao da su klinci, a jedino ona ima pojma o životu, jer ima sestru studenticu. Najčešće je sama i na dvorištu ili na hodnicima, ne fotka se stalno kao druge i ne postavlja svoje fotke s ušima i njuškom, bar ne na »javno«, što bi svatko mogao vidjeti. Zbilja nije kao druge cure. Sluša mjuzi i uvijek je u nekom svom ritmu. Zato se i nadao da će na tulumu biti i u onoj gužvi, možda ga ona pogleda, nasmiješi mu se... Odlučio je – bit će hrabar i jak, pravi Hulk – i ima da joj kaže onako usput »Bog!« ma što god se dogodilo!!!

Jure je cijeli party proveo pazeći da na »podiju« s dečkima iz odjela tako stoji da vidi tu crvenu glavicu u kutu, ali da ona njega slučajno ne primijeti da ju gleda. Sara je sa sluškama na ušima blenula u mobitel cijelu večer, odsutno nasmiješena, jer – ok, morala je doći, ali nitko ju ne može natjerati da sluša tu njihovu odvratnu mjuzi – hvala Bogu za slušalice! Ni za »Sretan Božić svakome« nije se priključila plesu, već je kad su formirali vlakić prevrnula očima (lijepo oči, mora se priznati) uzela jaknu i pošla žurno van. Isključivši se iz vlakića, Jure je pošao van vidjeti ide li doma, ili... Odjednom, skoro se sudario s njom. »Pazi malo, mali!« »Ideš ipak u vlakić?«, pitao je prvo što mu je palo na pamet. »Ne... Zaboravila sam kapu, mali«. Stajao je zamišljajući kako propada kroz pod dva kata dolje do središta zemlje. Lice mu je gorjelo kao lava koju je zamišljao. Vratila se i – mora da je izgledao strašno smiješno, jer se glasno nasmijala. »Sretan Božić, mali!« Samo je neki crveni sjaj ostao za njom...

(vh)

VOLIM VOJVODINU

Zimski odmor kuca na vrata, vrijeme je blagdana, vrijeme kada smo više doma. Predlažem vam da ovoga puta kviz o našoj lijepoj Vojvodini uradite skupa s ukućanima. Doznajte nešto novo.

1. U kojem vojvođanskom mjestu postoji Muzej kuglofa?

- a) u Srijemskim Karlovcima
- b) u Zrenjaninu
- c) u Vajskoj
- d) u Bođanima

Kuglof je lagan kolač s kvascem, tradicionalno pečen u Budimpešti. Ovaj aristokratski kolač u povijesti je krasio trpeze isključivo privilegirane vlastele i kraljevske trpeze širom Europe.

3. Gdje se nalazila Mukićeva škula?

- a) kod Sombora
- b) na granici đurđinske i žedničke pustare
- c) u Srijemskoj Mitrovici
- d) u Pančevu

Mukićeva škula je izgrađena 1908. godine. Nekada je to bio veoma naseljen kraj. Postojao je i Mukićev šor uz Krivaju s nizom salaša, no nažalost Mukićeve škole nema već desetljećima.

2. Prije koliko godina je upisana prva generacija studenata na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije?

- a) 15 godina
- b) 20 godina
- c) 25 godina
- d) 35 godina

Teološko-katehetski institut je prva visokoškolska katolička ustanova u Srbiji i do sada ju je završilo 60-ak polaznika laika od kojih neki sada predaju vjeronauk u školama i u župama.

4. Kako se u Sonti kaže božićno drveće ili »grana«?

- a) kriškringli
- b) sivač
- c) škleca
- d) guba

Božićno drveće je u Sonti prema veoma dugoj tradiciji donosio anđeo na Badnju večer. Obično je prije nego što će svečana, posna večera biti stavljena na astal, u kuće gdje ima djece, pristizao anđeo s okićenom »granom«. Za tu priliku su se oblačile susjede ili susjedi u bijelu odjeću.

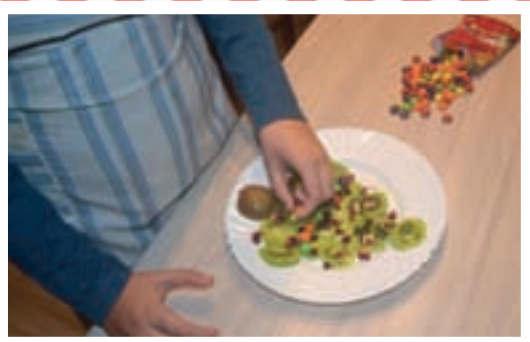
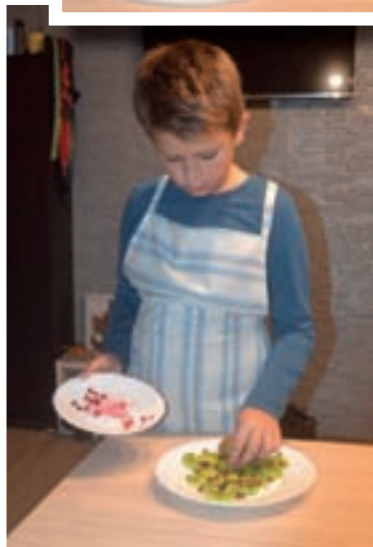
Petrov vitaminski bor

Priprema:

1. Očistite kivi i narežite ga na ploškice koje ćete poređati po tanjuru u obliku bora. Jednu neočišćenu polovicu kivija iskoristite za deblo bora.
2. Očistite nar i njegovim crvenim bobicama uresite bor. Isto postupite i s čokoladnim bombonima u raznim bojama koje možete poslagati kao žaruljice na boru.
3. Rižine pahuljice poslažite oko bora kao snijeg.

Dobar tek!

Petrov vitaminski bor je za vas pripremio **Petar Kuju-ndžić**. Petar pohađa 3. razred OŠ *Matko Vuković* u Su-
botici. Ide na folklor u HKC *Bunjevačko kolo*, voli igrati
nogomet, kuhati i družiti se.

Vrijeme pripreve:
10 minuta

Potrebni sastojci:

kivi

nar

rižine pahuljice

višebojne čokoladne
bombone

Hrčkova sveznalica

Božićni običaji širom svijeta

Velika Britanija – Na Badnjak se čarape vješaju na rub kreveta ili na dimnjak gdje im Djed Božićnjak ostavlja poklone. Božić započinje otvaranjem poklona te ručkom nakon kojeg se putem televizije prati govor kraljevske obitelji. Za vrijeme božićne večere običaj je posluživanje božićnog pudinga, najčešće od šljiva.

Francuska – Na Badnjak djeca ostavljaju svoje cipele pokraj kamina kako bi im Djed Božićnjak (Pere Noel) donio darove. Na trgu kod katedrale prikazuje se Kristovo rođenje. Francuzi rade čokoladnu tortu u obliku debla koju nazivaju *La Bûche de Noël*. Bor je proizvod Francuza. Prvi bor zasvijetlio je u pokrajini Alsace početkom 17. stoljeća.

Italija – Na Božić u podne papa daje blagoslov svima koji se okupe na vatikanskom trgu. Badnja večer naziva se *cenone*, a poslužuje se tradicionalno jelo od jegulje. Prema tradiciji, poklone donosi ružna vještica po imenu *La Befana* na dršku svoje metle. *La Befana* je trebala posjetiti novorođenog Isusa, međutim zakasnila je i luta od tada ostavlja-

jući poklone u svakoj kući s djecom u slučaju da je Isus tamo.

Švedska – Tradicija je da u zoru najmlađa kćerka u obitelji obuče bijelu haljinu te nosi krunu na glavi sa svijećama i takva budi roditelje te ih

poslužuje s kavom i Lucijinim kruhom. Dva dana prije Božića postavljaju bor i ukrašavaju ga često jabukama, švedskim zastavama, patuljcima s crvenim kapicama i ukrasima od slame. Na sam Božić proslava počinje doručkom i kašom od riže s cimetom. Točno u 15 sati obitelj se okuplja ispred tv-a i zajedno gledaju crtiće, i to Paška Patka, tradicija koja traje još od 60-ih godina.

Indija – Kršćani u Indiji ukrašavaju drva banane ili manga. Kao ukrase koriste i male uljane lampe koje stavljaju na krovove i zidove svojih domova, te crveno cvijeće (božićna zvijezda) kojima ukrašavaju crkve.

Rusija – Babuška je tradicionalni božićni lik koji dijeli darove djeci. Legenda govori da je odbila posjetiti Isusa s mudracima zbog hladnog vremena. Međutim, požalila je i krenula za njim s punom košarom darova. Nikad nije pronašla Isusa, zato posjećuje svaku kuću i dobroj djeci ostavlja igrčke. Ipak, pravi se Božić po julijanskom kalendaru odvija 7. siječnja, a najavljuje ga jutarnja zvijezda

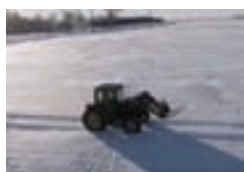
Australija – Božić ljeti, Božić na 30 Celzijevih stupnjeva! Djed Božićnjak dolazi na dasci za surfanje. Božićne večere u Australiji često se održavaju na plaži ili kao piknik, a ako ostaju doma vesele se uz bazen ili igrajući kriket.

Iran – Božić je u Iranu poznat kao Mala gozba. Prvih 25 dana u prosincu provodi se veliki post, što znači da se ne jedu meso, jaja, mlijeko i sir. To je vrijeme mira, meditacije i sudjelovanja na misama. Post završava na Badnju večer. Iranska djeca dobivaju novu odjeću koju ponosno nose za vrijeme božićnog tjedna.

SAD – Lik Djeda Božićnjaka rođen je u SAD-u 1860-ih godina. Ime Santa Claus došlo je od nizozemske riječi za sv. Nikolu (Sintaklaas). Poznat postaje nakon što ga **Washington Irving** stavlja u svoju novelu koju je napisao 1809. godine.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće pojmove:

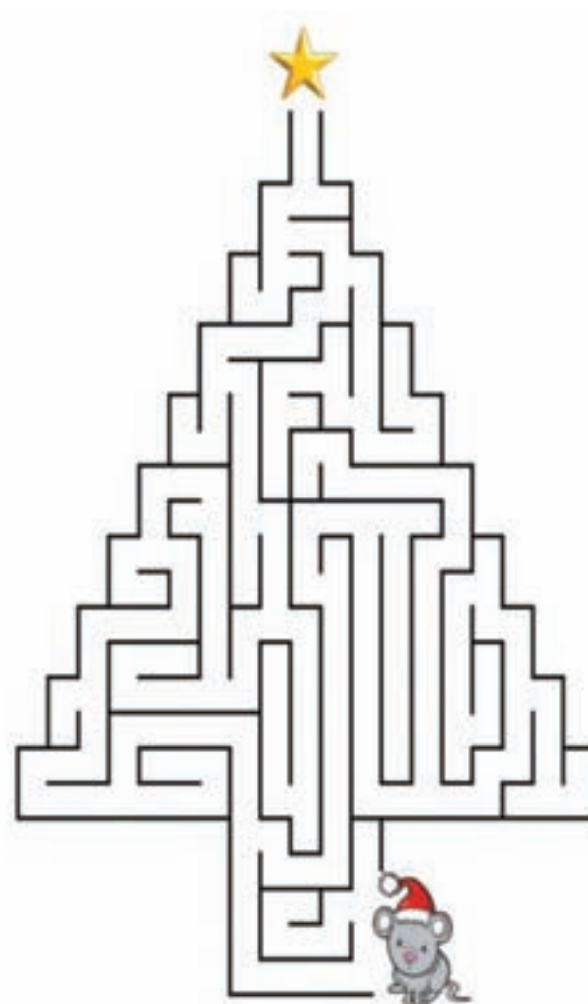
KANARINAC, TRAKTOR, VOĆE, KRUMPIR, TOR, RAJČICA, KIVI, MARELICA, KUPUS, NARANČA, LUK, GUSKA, KOKOŠ, ŽDRIJEBE, TELE, SAĆE, GOLUBI. Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

Š	O	K	O	K	A	K	S	U	G
Ž	B	M	T	G	S	V	T	O	Ž
D	C	O	A	U	O	R	O	I	Ć
R	R	A	P	R	A	L	N	Ć	N
I	I	U	N	K	E	A	U	A	E
J	K		T	I	C	L	R	B	K
E	O	O	E	I	R	A	I	L	I
B	R	Ć	Č	I	N	A	L	C	A
E	A	J	V	Č	Č	I	N	U	A
S	A	I	A	E	L	E	T	A	K
R	K	R	I	P	M	U	R	K	K

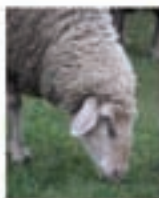
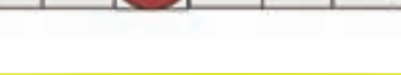
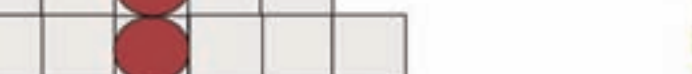
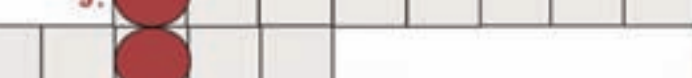
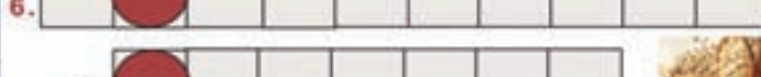

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

1. Drugi naziv za univerzitet. Riječ nastaje spajanjem riječi sve i učiti, 2. Bacanje sjemena u pripremljenu zemlju, 3. Prirodna pojava kada zajedno padaju kiša i snijeg, 4. Vozila kojima se prevoze ljudi i teret, 5. Četveronožna šumska životinja šiljate njuške i dugog repa obrasloga dugom dlakom. Krzno joj je crvenkaste boje, 6. Ustanova u kojoj se prikuplja novac štednjom, 7. Drugi naziv za vjerski praznik, 8. Životinja koja jede samo biljnu hranu, 9. Zajednički naziv za biljke od kojih čovjek koristi sjemenke i čak neke stabljike za ljudsku i životinjsku ishranu (kukuruz, pšenica, ječam, riža...), 10. Mala kratkodlaka životinja koja živi pod zemljom, 11. Naša rođaka. Bratova ili sestrina kći.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

2	4	9			3			
	8			1	2	4		
						9		
						7	2	4
	1						3	
3	9	4						
		8						
		6	4	5			9	
			1			8	6	5

	5	8				4	1	
7			4		5			3
2				1				9
9				4				2
	7						3	
	6						5	
		1				8		
			2		7			
				5				

Ej, što volim ove vašange...
A vidjeli ste koliko njih nas uopće
nije prepoznalo.

Hajde ti požuri s tim presvlačenjem,
neću da kasnim na ponoćku.

Auuu, Zveki! Tko se
našao požurivati te...

Malo kasnije

Božić na selu je nešto najljepše,
slažeš se?

Vidi kako ljudi
već pristižu.

A u crkvi

Kakve divne jaslice,
koji trud...

